

สารนิพนธ์ : บทบาทการบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของคณะ
สงฆ์ในอำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้วิจัย : พระนุกร อนุทสาโร

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

: ผศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช พธ.บ.,(รัฐศาสตร์), M.A., Ph.D. (Pol. Sc.)

วันสำเร็จการศึกษา : ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาบทบาทการบริหารจัดการกิจการคณะสงฆ์
ด้านการศึกษาสงเคราะห์ในอำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ๒) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบทบาท
การบริหารจัดการกิจการคณะสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ในอำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ บทบาทการ
บริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของคณะสงฆ์ในอำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ พระภิกษุสงฆ์ในอำเภอศรีประจันต์
จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน ๒๑๐ รูป ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research)
โดยใช้ระเบียบวิธีเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative
Research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้
ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าเอฟ (f-test) โดยวิธีการวิเคราะห์ความ
แปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่โดยใช้ (LSD) ทำการ
วิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique)

ผลการศึกษาพบว่า

๑. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้าน
การศึกษาสงเคราะห์ของคณะสงฆ์ในอำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับ
มาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 3.73$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมี
ความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของคณะสงฆ์ในอำเภอ
ศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการ
บริหารจัดการกิจการคณะสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ในโรงเรียนเท่ากับ ($\bar{x} = 3.78$) ด้านการศึกษา

สงเคราะห์ของคณะสงฆ์ในปัจจุบันเท่ากับ ($\bar{x} = ๓.๗๔$) ด้านการศึกษาสงเคราะห์ต่อผู้ที่ด้อยโอกาส เท่ากับ ($\bar{x} = ๓.๗๑$) และด้านการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางของการศึกษาลดละเลิกสิ่งเสพติดและ อบายมุขเท่ากับ ($\bar{x} = ๓.๗๐$) ตามลำดับ

๒. ผลการเปรียบเทียบบทบาทการบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของ คณะสงฆ์ในอำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า พระสงฆ์ ที่มีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของคณะสงฆ์ในอำเภอ ศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า พระสงฆ์ที่มีอายุและจำนวน พรรษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของ คณะสงฆ์ในอำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนพระสงฆ์ที่มีตำแหน่ง วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิ การศึกษาด้านนิกกรรม และวุฒิการศึกษาด้านบาลี ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหาร กิจการคณะสงฆ์ ด้านการศึกษาสงเคราะห์ต่อผู้ที่ด้อยโอกาส ในอำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓. ผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ บทบาทการบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการศึกษา สงเคราะห์ พบว่า ปัญหาและข้อเสนอแนะ ในบทบาทการบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการศึกษา สงเคราะห์ได้แก่ ๑) ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของคณะสงฆ์ในปัจจุบัน ยังขาดการบริหารงานที่มี ประสิทธิภาพ และบุคลากรที่จะมาดำเนินการในด้านนี้ ๒) ด้านการบริหารจัดการกิจการคณะสงฆ์ ด้านการศึกษาสงเคราะห์ในโรงเรียน การมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในการบริหารงานยังน้อย อยู่ ๓) ด้านการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางของการศึกษาลดละเลิกสิ่งเสพติดและ อบายมุข ความ พร้อมของวัดในการทำเป็นศูนย์กลาง ลดละเลิกสิ่งเสพติดและอบายมุข และกลัวอิทธิพล รวมทั้งยัง ขาดบุคลากรและงบประมาณในการดำเนินการ ๔) ด้านการศึกษาสงเคราะห์ต่อผู้ที่ด้อยโอกาส และยัง ขาดทุนในการสนับสนุนในด้านการศึกษายังขาดการจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือผู้ที่ด้อยโอกาส

ข้อเสนอแนะในด้านต่างๆ ได้แก่ ๑) ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของคณะสงฆ์ในปัจจุบัน ส่งเสริมสนับสนุนการทำงานบริหารงานตามภาระหน้าที่ของงานให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริม บุคลากรในการดำเนินการ ๒) ด้านการบริหารจัดการกิจการคณะสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ใน วิทยาลัย ให้โอกาสในการมีส่วนร่วมและเปิดโอกาสแสดงความคิดเห็นในการบริหารให้มากขึ้น ๓) ด้านการ พัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางของการศึกษาลดละเลิกสิ่งเสพติดและ อบายมุข เจ้าอาวาสต้องมีความ พร้อมในการบริหารจัดการ และให้เจ้าหน้าที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการตามกฎหมาย ๔) ด้าน การศึกษาสงเคราะห์ต่อผู้ที่ด้อยโอกาส ควรจัดหาทุนเพื่อสนับสนุนในการศึกษา และจัดตั้งกองทุน

นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า บทบาทของพระสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ใน อำเภอศรีประจันต์ ควรมีการร่วมมือกันให้มากขึ้น มีการสนับสนุนจากพระสังฆาธิการในอำเภอต่อ

การศึกษาสงเคราะห์ให้มาก มีแหล่งเงินทุนและบุคลากรในการบริหารงานอย่างเป็นระบบแล้วการบริหารงานด้านการศึกษาสงเคราะห์ก็จะมีผลสัมฤทธิ์มากยิ่งขึ้นทำให้งานส่วนนี้มีประสิทธิภาพมากขึ้นตามไปด้วย